

DATUM
2024-05-16
ERT DATUM
2024-02-21

DIARIENR
2024/43-4
ER BETECKNING
Fi2024/00446

Regeringskansliet
Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Huvudbetänkandet Långtidsutredningen 2023 (SOU 2023:85)

Statskontoret kommenterar Långtidsutredningens bedömningar om vissa organisationsförändringar. Det gäller argumenten för att bilda två nya nämndmyndigheter som ska besluta om regleringar av makrotillsyn respektive analysera stabiliseringspolitiska åtgärder samt för att göra om Finanspolitiska rådet till en funktion under riksdagen.

”Makrotillsynsnämnden”

Enligt Statskontoret finns inga starka argument för att bilda en ny myndighet som ska fatta beslut om regleringar av makrotillsynen. Utredningen konstaterar att Finansinspektionen har resurser, kompetens, utarbetade rutiner, tillförlitlighet och respekt som krävs för uppgiften. Statskontoret ser ingen självklar nytta med att låta myndigheten att som värmyndighet tillhandahålla just de resurserna som kanslistöd åt den nya ”Makrotillsynsnämnden”.

Som utredningen konstaterar så samverkar mikro- och makrotillsynen i hög grad för att uppnå olika stabilitetsmål, och det är svårt att dra en tydlig gräns mellan de två dimensionerna av finansiell tillsyn. Utredningens argument för att ändå överväga att bilda en ny myndighet är att det i vissa fall kan finnas en risk för konflikter mellan besluten om mikro- respektive makrotillsyn. Men Statskontoret ser ingen orsak till varför inte Finansinspektionen skulle klara av att hantera en sådan konflikt. Möjligen kan det finnas skäl att förtydliga myndighetens instruktion så att det ännu tydligare framgår att dess beslut om tillsynsåtgärder ska beakta både mikro- och makroperspektivet, och att myndigheten tydligt ska redovisa hur den har hanterat eventuella konflikter.

Stabiliseringspolitisk nämnd

Statskontoret ser inga övertygande skäl för att bilda en ny nämndmyndighet för att analysera samt lämna framåtriktade rekommendationer och öka den allmänna kunskapen om stabiliseringspolitiken. Ett alternativ är att utvidga Finanspolitiska rådets uppdrag till att också omfatta de uppgifterna, och om så behövs tillföra

ytterligare kompetens till myndigheten. Om regeringen anser att denna uppgift behöver avgränsas från Finanspolitiska rådets nuvarande uppdrag så bör den i så fall välja att bilda ett rådgivande organ inom myndigheten i stället för en ny myndighet.

Enligt utredningen finns det starka argument för att skilja Finanspolitiska rådets granskande uppgift från den att lämna rekommendationer för framtiden. Enligt Statskontoret ska risken för trovärdighetsproblem inte överdrivas i sammanhanget. Oavsett hur uppgifterna organiseras så står det regeringen och riksdagen fritt att välja hur de ska använda myndigheternas – och andra aktörers – slutsatser och förslag som grund för sina beslut. Myndigheternas uppgift är att vid varje tid efter bästa förmåga bidra med underlag, men kan inte ta ansvar för de finanspolitiska besluten även om de till del baseras på myndigheternas tidigare rekommendationer.

Finanspolitiska rådet

Statskontoret delar utredningens uppfattning om att det kan finnas principiella skäl att göra om Finanspolitiska rådet till en funktion under riksdagen. Det skulle formellt hindra regeringen från att styra och påverka myndighetens förutsättningar för att granska regeringens finanspolitik. Mot bakgrund av erfarenheterna hittills så skulle det dock knappast innebära någon påtaglig praktisk förändring. Inget tyder på att myndigheten har varit förhindrad att själv välja hur den ska utföra uppdraget eller formulera sina slutsatser och rekommendationer.

Långtidsutredningen föreslår heller ingen förändring av myndighetens uppdrag eller arbetsformer. Däremot påpekar den att ett annat sätt att stärka den oberoende granskningen är att tillföra ytterligare resurser. Statskontoret kan inte ta ställning till den frågan eftersom utredningen inte nämner vilken typ av resurser det gäller eller hur verksamheten skulle förbättras om myndigheten fick ökade resurser. Att motsvarande funktioner i en del andra länder har större resurser är inget tillräckligt argument.

Generaldirektör Annelie Roswall Ljunggren har beslutat i detta ärende. Utredningschef Erik Nyberg och organisationsdirektör Michael Borchers, föredragande, var närvarande vid den slutliga handläggningen.

Annelie Roswall Ljunggren

Michael Borchers